

METODOLOGIA de organizare și de administrare a Evaluării naționale la finalul clasei a IV-a

I. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1 (1) Prezenta metodologie reglementează organizarea și administrarea Evaluării competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar la finalul clasei a IV-a, numită în continuare EN IV, în conformitate cu prevederile alin. (3) al art. 74 din Legea educației naționale nr. 1/ 2011, cu modificările și completările ulterioare.

(2) EN IV este o evaluare standardizată, realizată pe un eșantion de elevi aflați în unitățile din învățământul de stat și particular din întreaga țară, care are scopul de a furniza datele și dovezile necesare pentru diagnoza sistemului de învățământ la nivel primar.

Art. 2 (1) EN IV se desfășoară anual, pe parcursul lunii mai.

(2) În anul școlar 2011-2012 Evaluarea elevilor la finalul clasei a IV-a se desfășoară printr-o administrare pilot, pe un eșantion de elevi, în ziua de 9 mai 2012. Sunt administrate probe pentru următoarele discipline:

- a) limba română;
- b) limba maternă, pentru elevii care studiază în limbile minorităților naționale;
- c) matematică.

(3) Toate datele publice fac referire la informații cumulate la nivel național. Rezultatele EN IV sunt incluse într-o bază de date la nivel de sistem, fără a se constitui într-un criteriu de ierarhizare pentru unitățile de învățământ eșantionate, pentru colectivele la care s-a administrat testul sau, individual, pentru elevii participanți.

Art. 3 În sensul prezentei metodologii, se definesc următorii termeni:

- a) **administrator de test:** persoană externă unității de învățământ în care se desfășoară testarea, care a parcurs un program de formare specific organizat de către Centrul Național de Evaluare și Examinare – denumit în continuare CNEE; aceasta are responsabilitatea administrării instrumentelor de testare la nivelul unității de învățământ eșantionate, în strictă conformitate cu procedurile asumate;
- b) **baza de date a EN IV:** bază de date inițiată și gestionată de către CNEE, cu scopul susținerii analizelor statistice necesare întocmirii Raportului EN IV;

Anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3438 din 5.III.2012 privind aprobarea Metodologiei de organizare și administrare a evaluării elevilor la finalul clasei a IV-a

- c) **caietul cadrului didactic:** document-tip elaborat de CNEE, care conține baremele de evaluare și alte instrumente necesare evaluării;
- d) **evaluare standardizată:** evaluare externă realizată în condiții identice de administrare pentru toți elevii participanți; procesul de evaluare este centralizat, iar rezultatele analizei sunt prezentate într-un raport național;
- e) **evaluator:** cadru didactic, extern școlii în care se desfășoară testarea, care a parcurs programul de formare specific organizat de către CNEE și care are responsabilitatea realizării procesului de evaluare a probelor administrate, în strictă conformitate cu procedurile asumate;
- f) **expert în grupul de lucru:** persoană selectată în urma unui apel public, ce are responsabilitatea elaborării și a validării itemilor, a probelor și a baremelor de evaluare pentru EN IV, în strictă conformitate cu procedurile asumate;
- g) **manual de proceduri:** document-tip care orientează cadrul didactic evaluator și administratorul de test asupra modului de administrare a EN IV;
- h) **raport EN IV:** raport național al EN IV, realizat de CNEE pe baza analizelor statistice, conform Manualului de proceduri.
- i) **testul:** instrument de evaluare care conține itemi/subiecte pentru Evaluarea elevilor la finalul clasei a IV-a, elaborat de CNEE.

II. COORDONAREA EVALUĂRII NAȚIONALE LA FINALUL CLASEI a IV-a

Art. 4 (1) Coordonarea la nivel național a proiectării, a organizării și a administrării EN IV, precum și valorificarea rezultatelor acesteia, este asigurată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului – denumit în continuare MECTS, prin CNEE.

(2) În demersurile de organizare și administrare, la elaborarea procedurilor specifice pentru EN IV, CNEE se consultă cu direcțiile generale de specialitate din MECTS: Direcția Generală Educație și Învățare pe Tot Parcursul Vieții - DGEÎTPV și Direcția Generală pentru Învățământ în Limbile Minorităților, Relația cu Parlamentul și Partenerii Sociali - DGÎLMRPPS.

Art. 5 Pentru organizarea și desfășurarea EN IV, CNEE îndeplinește următoarele atribuții:

- a) elaborează un Manual de proceduri pentru asigurarea calității evaluării;
- b) organizează procesul de selecție a membrilor grupului de lucru al EN IV;
- c) organizează stagiile de formare specifice pentru membrii grupului de lucru;
- d) organizează stagii de formare, pentru administratorii de test, pentru inspectorii de specialitate pentru învățământul primar și pentru resursa umană, inclusiv pentru cadrele didactice care activează în unități de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale, implicate în EN IV;

Anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3438 din 5.III.2012 privind aprobarea Metodologiei de organizare și administrare a evaluării elevilor la finalul clasei a IV-a

- e) postează modele de teste și bareme pe website-ul dedicat www.subiecte.edu.ro, după administrarea pilot;
- f) elaborează testele și baremele de evaluare;
- g) asigură confidențialitatea subiectelor și a procedurilor de eșantionare a elevilor și a școlilor, precum și a testelor pe toată durata derulării EN IV;
- h) asigură tipărirea testelor și a Caietului cadrului didactic pentru administrarea EN IV;
- i) urmărește modul în care inspectoratele școlare distribuie în școli testele și a Manualul de proceduri;
- j) propune, împreună cu direcțiile de specialitate din MECTS, delegarea unor monitori de calitate pentru activitățile prevăzute în cadrul EN IV;
- k) elaborează raportul final și prezintă factorilor de decizie din cadrul MECTS concluziile și recomandările rezultate;
- l) propune strategia de comunicare și de valorificare a rezultatelor evaluării pentru diferitele categorii de beneficiari: inspectori, directori, cadre didactice, elevi, părinți, comunități locale.

Art. 6 (1) La nivel județean/ al municipiului București, prin decizia inspectorului școlar general se desemnează un responsabil care asigură organizarea și administrarea evaluării.

(2) În unitățile de învățământ eșantionate în care funcționează mai mult de o clasă a IV-a se înființează Comisia de Evaluare pentru organizarea și administrarea EN IV. La celelalte unități de învățământ responsabilul cu organizarea EN IV este directorul.

Art. 7 Responsabilul cu EN IV de la nivelul ISJ/ ISMB are următoarele atribuții:

- a) transmite toate informațiile necesare organizării evaluării, în condiții optime, către unitățile de învățământ;
- b) răspunde de organizarea și de administrarea evaluării în condițiile stabilite prin metodologie, pe tot teritoriul județului/ municipiului București;
- c) asigură transmiterea către CNEE a tuturor datelor necesare eșantionării unităților de învățământ în care se aplică EN IV.

Art 8 (1) Comisia de Evaluare din unitatea de învățământ se înființează, în momentul comunicării rezultatului eșantionării, și se compune din:

- a) președinte – directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ;
- b) secretar – informatician/ cadru didactic care are competențe digitale/ secretarul unității de învățământ;
- c) 2-4 membri – cadre didactice din unitatea de învățământ.

(2) În județele în care funcționează unități de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale, cel puțin unul dintre membrii comisiei este cunosător al limbii minorității naționale în care se face predarea.

Art. 9 (1) Comisia de Evaluare din unitatea de învățământ are următoarele atribuții:

Anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3438 din 5.III.2012 privind aprobarea Metodologiei de organizare și administrare a evaluării elevilor la finalul clasei a IV-a

- a) alcătuiește și transmite la CNEE lista tuturor elevilor școlarizați în clasa a IV-a;
 - b) asigură comunicarea cu CNEE pe toată durata pregătirii, organizării și administrării EN IV;
 - c) organizează sălile pentru susținerea EN IV;
 - d) anunță elevii și asigură prezența acestora la EN IV.
- (2) Pentru unitățile de învățământ în care funcționează o singură clasă a IV-a, atribuțiile prevăzute la alineatul (1) sunt duse la îndeplinire de către director.

III. ELABORAREA TESTELOR

Art. 10 (1) La începutul fiecărui an școlar, MECTS, la propunerea DGEÎTPV, DGÎLMRPPS și a CNEE, stabilește probele care urmează să fie administrate în EN IV.

(2) Testele pentru EN IV se elaborează de către CNEE, care organizează grupuri de lucru ținând seama de următoarele cerințe:

- a) să fie formulate clar, precis și în strictă concordanță cu programele școlare parcurse în ciclul primar;
- b) să aibă un nivel mediu de dificultate;
- c) să permită rezolvarea în 80 de minute, în două secvențe de evaluare de câte 40 de minute fiecare;
- d) să aibă un format asemănător cu cel al evaluărilor internaționale administrate elevilor în vârstă de 10-12 ani.

(3) Testele conțin două secțiuni; fiecare secțiune este destinată uneia dintre probele selecționate pentru anul administrării.

(4) Elevilor aparținând minorităților naționale, care au urmat cursurile primare în limba maternă, li se asigură conform legii, testele la disciplinele care urmează să fie administrate în ENIV, atât în limba în care au studiat, cât și în limba română. Excepție face limba și literatura maternă.

(5) Modalitatea de transmitere a testelor la unitățile de învățământ eșantionate pentru desfășurarea EN IV este reglementată prin procedură separată.

(6) Testele, baremele și Caietul cadrului didactic pentru ENIV se clasifică în categoria documentelor secret de serviciu, din momentul demarării acțiunii de elaborare a acestora și până în momentul în care devin publice. Toate persoanele care au acces la aceste documente semnează un angajament de confidențialitate, în condițiile legii.

IV. ORGANIZAREA EVALUĂRII NAȚIONALE LA FINALUL CLASEI a IV-a

Art. 11 (1) EN IV se desfășoară printr-o singură administrare în aceeași zi și la aceeași oră, în toate unitățile școlare.

(2) Responsabilitatea administrării la clasă a EN IV o are administratorul de test.

(3) Sălile în care se susține EN IV sunt, de regulă, sălile în care își desfășoară activitatea în mod obișnuit elevii clasei. Acestea sunt adaptate în prealabil, după caz, în funcție de

Anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3438 din 5.III.2012 privind aprobarea Metodologiei de organizare și administrare a evaluării elevilor la finalul clasei a IV-a

secvența de evaluare planificată, prin eliminarea oricăror materiale didactice care i-ar putea influența pe elevi în timpul administrării evaluării.

(4) Pregătirea pentru administrarea EN IV se realizează prin așezarea elevilor în bănci în ordine alfabetică, în fiecare sală de clasă.

(5) Înainte de începerea evaluării, administratorul de test realizează instructajul elevilor cu privire la proceduri și la importanța acestei evaluări. Elevii sunt informați că se interzice pătrunderea în sală cu orice fel de materiale: manuale, dicționare, notițe/însemnări, care ar putea fi utilizate pentru rezolvarea testelor, precum și cu orice mijloc electronic de calcul sau de comunicare.

(6) Fiecărui elev i se distribuie testul pe care își scrie numele și prenumele.

(7) Înregistrarea și monitorizarea timpului de rezolvare a testelor se face de către administratorul de test.

(8) La încheierea primelor 40 de minute în care elevii au avut de rezolvat sarcinile specifice primei secvențe de evaluare, se acordă o pauză de 10 minute.

(9) Se interzice administratorului de test să ofere elevilor indicații referitoare la rezolvarea testelor, să facă modificări ale testelor și ale baremelor de evaluare sau să realizeze completări ale rezolvărilor testelor.

(10) Pentru rezolvarea testelor, elevii folosesc numai cerneală sau pastă de culoare albastră, iar pentru executarea schemelor și a desenelor folosesc numai creion negru. Pentru proba de matematică, elevii pot să utilizeze instrumente adecvate.

(11) Pe durata evaluării, administratorul de test asigură respectarea ordinii și a liniștii în sala de clasă.

(12) Administratorul de test soluționează eventualele abateri de la instructajul realizat înainte de începerea evaluării, astfel:

a) îndepărtează eventualele surse de informare, pentru ca elevul să poată continua rezolvarea sarcinilor de lucru;

b) asigură informarea părinților/ tutorilor legal instituți despre situația creată.

(13) La finalizarea desfășurării probei, administratorul de test recuperează testele conform procedurii specifice. Acestea sunt transportate la CNEE.

V. EVALUAREA TESTELOR

Art. 12 Evaluatorii pentru EN IV sunt externi școlilor eșantionate participante la evaluare.

Art. 13 (1) Evaluarea testelor este organizată de CNEE, care selectează și formează evaluatorii.

(2) Evaluarea testelor se face cu respectarea strictă a baremului de evaluare, utilizând codificarea și sistemul de descriptori asociat scalei performanțelor și prezentat în Caietul cadrului didactic.

Anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3438 din 5.III.2012 privind aprobarea Metodologiei de organizare și administrare a evaluării elevilor la finalul clasei a IV-a

(3) Fiecare test al elevului este evaluat de către doi evaluatori independenți. Calitatea procesului este asigurată prin respectarea procedurilor prevăzute în Caietul cadrului didactic.

(4) EN IV operează cu instrumente de evaluare realizate după modelul testelor internaționale.

VI. VALORIFICAREA REZULTATELOR EN IV

Art. 14 (1) EN IV nu se finalizează printr-o notă sau printr-un calificativ sumativ. Rezultatele evaluării fiecărui test contribuie la realizarea unui scor mediu național al performanțelor elevilor pe competențele fundamentale.

(2) Rezultatele obținute sunt utilizate de CNEE pentru realizarea unor studii și cercetări de diagnostic a sistemului de învățământ primar.

VII. RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ

Art. 15 (1) Respectarea metodologiei de organizare și administrare a EN IV este obligatorie pentru toate persoanele implicate în această activitate.

(2) Încălcarea de către cadrele didactice implicate a normelor prezentei metodologii constituie abatere disciplinară. Personalul didactic, didactic auxiliar, precum și cel de conducere, de îndrumare și de control din învățământ, implicat în administrarea EN IV răspunde disciplinar pentru încălcarea atribuțiilor de administrare precum și pentru abateri de la normele de comportament.

(3) Dacă într-o unitate de învățământ se constată nereguli grave în organizarea și administrarea EN IV, inspectorul școlar, monitorul de calitate sau președintele comisiei va înainta un raport conducerii ISJ/ ISMB pentru declanșarea procedurii de cercetare disciplinară.

Art. 16 (1) Cadrele didactice care încalcă prevederile Manualului de proceduri prin furnizarea rezolvării testelor, înlocuiri de teste, falsificări ale listelor cu elevii participanți sau care dovedesc neglijență în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, sunt sancționate în conformitate cu prevederile legale.

(2) Prevederile alineatului (1) se aplică și persoanelor care au contribuit la elaborarea sau transmiterea testelor/ baremelor de evaluare pentru EN IV și au întreprins acțiuni care au constat în divulgarea parțială sau integrală a testelor/ baremelor de evaluare.

(3) Persoanelor care încalcă prevederile prezentei metodologii li se interzice dreptul de a participa la comisiile organizate pentru evaluările naționale sau la alte examene naționale, după caz.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

Art. 18 Testele și documentele întocmite pentru buna administrare a EN IV se păstrează în arhiva CNEE pe o perioadă de doi ani.

Art. 19 (1) Comisia din unitatea de învățământ asigură condiții de egalitate a șanselor pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, prin adaptarea procedurilor în funcție de particularitățile individuale și de cele specifice deficienței respective.

(2) Măsurile pentru asigurarea condițiilor de egalitate a șanselor pentru elevii cu deficiențe sunt următoarele:

- a) asigurarea posibilității de comunicare prin utilizarea sistemului Braille la elevii nevăzători, respectiv a limbajului mimico-gestual la elevii cu deficiențe de auz (inclusiv posibilitatea asigurării, după caz, a unui interpret autorizat);
- b) asigurarea scrisului cu caractere mărite la elevii ambliopi;
- c) transmiterea prin dictare, la elevii cu anumite cerințe educaționale speciale, a informațiilor corespunzătoare testelor afișate/prezentate vizual;
- d) realizarea de către elevul cu cerințe educaționale speciale a sarcinilor din testul pentru EN IV prin dictarea conținutului acestuia, către un profesor asistent, de altă specialitate decât cea la care se desfășoară proba respectivă. Se interzice profesorului asistent să corecteze sau să intervină în dictarea realizată de elev.

Art.20 Elevii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă susțin EN IV împreună cu ceilalți.

Art.21 În vederea bunei organizări a evaluării, MECTS prin CNEE, elaborează proceduri pentru anumite activități specifice ale administrării testelor.